

Na Matabose ni Veitaqomaki (Security Council),

Ni nanuma lesu tiko na kena lewa 1261 (1999) ni 25 Okosita 1999, 1265 (1999) ni 17 Seviteba 1999, 1296 (2000) ni 19 Epereli 2000, kei na 1314 (2000) ni 11 Okosita 2000, kei na vosa eso sa tauca na Peresitedi me baleta, kei na nona vosa vei ira na dauvolaitukutuku ena Siga ni Dodonu ni Marama kei na Sautu ni Matabose kei Vuravura (United Nations Day for Women's Rights and International Peace) ni 8 Maji 2000 (SC/6816),

Ni nanuma lesu tale ga na yalayala ni Veiyalayalati kei na Yavu ni Toso ni Beijing (Beijing Declaration and Platform for Action) (A/52/231) kei na kena ena ivolatukutuku ni 23 ni bose kacivi ni Matabose kei Vuravura (Special Session of the United Nations General Assembly) ena ulutaga: "Marama 2000: na Dodonu ni Marama, Veivakatorocaketaki kei na Sautu ena 21 ni senituari" (A/S-23/10/Rev.1), vakabibi na kena e baleta na marama ena ivalu,

Ni nanuma toka na inaki kei na yavu ni iVola ni Tauyavu ni Matabose kei Vuravura, kei na itavi e lesi kina na Matabose ni Veitaqomaki me baleta na sautu kei na taqomaki ni veimatanitu,

Ni kauaitaka tiko ni levu sara vei ira na vakaleqai ena ivalu, wili kina na isenivalu, era lewenivanua, vakabibi na marama kei na gone, era sa mai lauvana vakalevu vei ira na veivaluvaluti, qai mai dredre kina na sautu tudei kei na veiyaloni,

Ni vakadeitaka tiko na bibi ni itavi ni marama ena tarovi ni veivala kei na kena wali, kei na veisaututaki; ni vakabibitaka ni dodonu mera vakaitavi vakatautauvata ena sasaga kece ni kena maroroi se vakatuburi na sautu kei na tiko vakacegu, mera vakaitavitaki vakalevu tale ga ena vakatulewa ena tarovi ni veivala kei na kena wali,

Ni vakadeitaka tale ga ni dodonu me cakacakataki kece na lawa ni veimatanitu me baleta na dodonu ni yalewa ena ivalu kei na kena revurevu,

Ni vakabibitaka ni dodonu mera qarauna kece na vakaitavi kina me nanumi tiko na nodra gagadre na yalewa ni dau samaki na maini se kacivaki,

Ni kila tale ga ni dodonu me vakauqeti nodra kauaitaki na yalewa e na veisaututaki, me vaka ena Veiyalayalati ni Windhoek (Windhoek Declaration) kei na Yavu ni Toso ni Kauaitaki ni Yalewa ena Tokoni ni Sautu ni Namibia (Namibia Plan of Action on Mainstreaming a Gender Perspective in Multidimensional Peace Support Operations) (S/2000/693),

Ni kila tale ga na bibi ni ile nei Peresitedi vei ira na dauvolaitukutuku ena 8 Maji 2000 me baleta nodra tuberi na sotia veisaututaki ena nodra taqomaki, nodra gagadre, kei na nodra dodonu na marama kei na gone ena gauna ni ivalu,

Ni kila ni yaga vakalevu ena kena maroroi se vakatuburi na sautu kei na taqomaki ni

veimatanitu nida kila na revurevu ni ivalu vei ira na yalewa, ni vakarautaki vakavinaka na isoqosoqo eso me taqomaki ira, kei na nodra vakaitavi ena veisaututaki.

Ni vakila ni yaga me kumuni na itukutuku ni revurevu ni ivalu vei ira na yalewa,

1. **E vakauqeti** ira na Veimatanitu Lewena mera qarauna mera matataki vakalevu na marama ena vakatulewa ni matabose kece ni matanitu, veimatanitu kei na vuravura raraba ena kena tarovi, vakamamadataki kei na wali ni ivalu;
2. **E vakauqeti** Vunivola Levu me cakacakataka nona yavu ni toso (A/49/587) e vakamasuti kina mera vakaitavi vakalevu na marama ena itagede kece ni vakatulewa ena veisaututaki;
3. **E vakauqeti** Vunivola Levu me lesi ira vakalevu na marama me ra nona mata mera lai sasaga ena vukuna, ka sa kerei gona kina na Veimatanitu Lewena mera cavuta vei Vunivola Levu na yacadra na rawa ni vakaitavi mai na nodra dui matanitu, me dua kina na kedra ivola;
4. **E vakauqeti** Vunivola Levu tale ga me saga mera vakaitavi vakalevu na marama ena veiqaravi ni Matabose ni Vuravura e veimatanitu, vakabibi ena cakacaka ni raiivalu, ovisa, kei na yadravi ni dodonu ni tamata;
5. **E tusanaka** ni sa tu vakarau me dau kauaitaka na marama ena cakacaka ni veisaututaki, ka vakauqeti Vunivola Levu me qarauna me vaka tale ga kina ena veiqaravi e veimatanitu, ni ganita;
6. **E kerei** Vunivola Levu me vakarautaka vei ira na Matanitu Lewena na ivola veituberi kei na gacagaca ni vuli tale eso ena taqomaki, dodonu kei na gagadre ni marama, kei na yaga ni nodra vakaitavitaki na marama ena maroroi kei na vakatuburi ni sautu; ra sa kerei gona kina na Matanitu Lewena me vakacurumi na gagadre qo, kei na vuli ni HIV/AIDS, ena veituberi vakamatanitu vei ira na sotia kei na ovisa era vakarau veisaututaki, ka kerei Vunivola Levu me qarauna mera tuberi vaka tale ga kina o ira na kena vakaillesilesi lewenivanua;
7. **E vakauqeti** ira na Matanitu Lewena mera tosoya cake na cau vakailavo, kei na veitokoni vakenadau, ena veituberi e kauaitaki kina na dodonu ni marama, wili kina na kena era vakayacora na tabana eso me vaka na Tabana ni Marama ni Matabose kei Vuravura (United Nations Fund for Women), na Tabana ni Gone (United Nations Children's Fund), kei na Tabana ni iSenivalu (United Nations High Commissioner for Refugees);
8. **E masuti** ira kece na vakaitavi ena veivosakitaki kei na cakacakataka ni veiyalayalati ni sautu, me kauaitaki na dodonu ni marama, wili kina na: (a) gagadre ni yalewa ena nodra vakasukai i nodra vanua kei na vakacokotaki ni oti na ivalu; (b) sala eso me tokoni kina nodra veisaututaki na marama ni vanua kei na kena sala vakaitaukei eso ni veisaututaki, mera vakaitavi kina na marama ena cakacaka kece ni yalayala ni

veisaututaki; (c) na sala eso e vakadeitaka na maroroi kei na rokovi ni dodonu ni yalewa, vakabibi na kena me baleta na lawatu, na veidigidigi, na ovisa kei na mataveilewai;

9. **E masuti** ira na ito kece ena ivalu me rokovi taucoko na lawa ni veimatanitu e baleta na dodonu kei na taqomaki ni lewenivanua yalewa, vakabibi na itavi e lesi vei ira ena Yalayala mai Jiniva ni 1949 (Geneva Conventions of 1949) kei na kena ikuri (Additional Protocols) ni 1977, na Yalayala ni iSenivalu ni 1951 (Refugee Convention of 1951), kei na kena ikuri (Protocol) ni 1967, na ikalima ni itukutuku raraba ni Matabose ni Veitaqomaki SC/6942 ni ika4213 ni Bose ena 31 Okotova 2000 ena ulutaga ni Valuti ni Veiwasei Kece vei ira na Marama ni 1979 (Convention Security Council – 5 – Press Release SC/6942 4213th Meeting (PM) 31 October 2000 on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women of 1979) kei na ikuri vakatau (Optional Protocol) ni 1999 kei na Veiyalayalati ni Matabose kei Vuravura ena Dodonu ni Gone (United Nations Convention on the Rights of the Child) ni 1989 kei na rua na kena ikuri vakatau (Optional Protocols) ni 25 Me 2000, ka me nanumi tiko na lewa mai Roma ni Mataveilewai ni Veimatanitu (Rome Statute of the International Criminal Court);
10. **E masuti** ira na ito kece ena ivalu mera qarauna matua mera taqomaki na yalewa mai na itovo lolovira , me vaka na kucu kei na itovo tawakilikili tale eso, kei na ca tale eso e dau tubu ena ivalu;
11. **E vakabibitaka** na itavi ni matanitu kece me mudu nodra lomani na cala vakalawa, ka mera veilewaitaki o ira na labakawa, veivakalolomataki, basulawa ena ivalu, vakabibi nodra sagai vakatawakilikili na yalewa, ka vakabibitaka me kua ni dau wili na mataqali cala qo ena veivosoti (amnesty);
12. **E masuti** ira na ito kece ena ivalu mera nanuma ni dodonu mera lomani na lewe ni keba se itikotiko ni isenivalu, ka rokovi tale ga na nodra gagadre na yalewa, wili kina ena kedra ituvatuva, ni nanumi tiko na lewa 1208 (1998) ni 19 Noveba 1998;
13. **E vakauqeti** ira kece na vakatulewa ena vakalailaitaki ni iyaragi, nodra luvaisulu na sotia kei na nodra vakacokotaki, mera nanuma ni duidui nodra gagadre na sotia yalewa kei na tagane, mera nanumi tale ga nodra lewenivale;
14. **E vakadeitaka** ni sa tuvakarau, ni dau tau na lewa eso ena ruku ni Wase 41 ni iVola ni Tauyavu ni Matabose kei Vuravura, me nanuma tiko na kena revurevu vei ira na lewenivanua, vakabibi vei ira na yalewa, de yaga mera kua ni vauci kina;
15. **E tusanaka** ni lomana me qarauna me rokovi na gagadre kei na dodonu ni yalewa ena ilakolako ni Matabose ni Veitaqomaki, wili kina na veivosaki kei na isoqosoqo ni yalewa ena matanitu vata se vuravura raraba;
16. **E sureti** Vunivola Levu me vakadikeva na revurevu ni ivalu vei ira na yalewa, na itavi ni yalewa e na veisaututaki, kei na nodra nanumi na yalewa ena veisaututaki kei

na wali ni veileti, ka sureti koya tale ga me qai vakacabera na kena ivolatukutuku ena Matabose ni Veitaqomaki, mera qai yadua na kena lavelave na matanitu lewe ni Matabose kei Vuravura;

17. **E kerei** Vunivola Levu, ni ganita, me dau lewe ni nona itukutuku ina Matabose ni Veitaqomaki na itosotoso ni nodra okati na yalewa ena ilakolako ni veisaututaki, kei na veika tale eso me baleti ira na yalewa;

18. **E lewa** me vakamura tiko ga na lewa qo.”